

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра загальної педагогіки та педагогіки вищої школи**

ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Юрій ОСТАПЕЦЬ
«28» 20 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	012 дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Ужгород 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Дитяча література» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньої програми «Дошкільна освіта».

Розробники: Маляр Любов Василівна, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

протокол № 15 від «27» червня 2024 р

Завідувач кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи

Оксана ПОВІДАЙЧИК

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук

протокол № 8 від «27» червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії факультету суспільних наук

Олена ПОПАДИЧ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 120	3	3
Кількість модулів – 2	Семестр:	
	5	5
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 5 самостійної роботи студента – 5	Лекції:	
	30	10
	Практичні (семінарські):	
	30	8
Вид підсумкового контролю: модульне контрольне оцінювання	Лабораторні:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: іспит	Самостійна робота:	
	60	102

2.МЕТА НАВЧАЛЬНОЇДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Дитяча література» є вибірковою складовою блоку дисциплін професійної підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти і спрямовується на ознайомлення студентів із літературним процесом в українському та світовому письменстві у дискурсі дитячого читання. У процесі навчання студенти засвоюють зміст рекомендованих для читання дітям художніх творів. Такий підхід викликає у студентів інтерес до дитячих книг, бажання самостійно в них орієнтуватися, виразно читати, аналізувати їх, тобто готує майбутнього фахівця до ефективного використання художньої літератури як важливого засобу формування світоглядних позицій сучасної дитини. Адже як казав В.Сухомлинський: «Книжка – то азбука культури, перша сходинка мудрості, перші двері до світу людяності».

Метою вивчення навчальної дисципліни «Дитяча література» є ознайомлення студентів із творами дитячої літератури та методичними підходами до їх використання у роботі з дітьми дошкільного віку, а також формування у майбутніх педагогів професійних умінь та навичок реалізовувати у освітньому процесі закладу дошкільної освіти дидактично-виховний потенціал літературної творчості.

Завдання курсу: знати твори відомих дитячих українських і зарубіжних письменників, які ввійшли до золотого скарбниці вітчизняної та світової літератур; виділяти етапи розвитку та історичні умови формування літератури для дітей; знати біографії та основні характеристики творчості дитячих письменників; усвідомлювати жанрову своєрідність фольклорної та авторської літератури; розуміти соціальний контекст художніх творів; володіти основними літературознавчими термінами; розширювати уявлення студентів про місце і значення дитячої літератури у вихованні особистості дитини; знати вимоги до змісту й оформлення книг для дітей дошкільного віку; усвідомлювати психологічні особливості сприймання художнього тексту дошкільниками; уміти підбирати твори відповідно до віку дітей і завдань роботи; виразно читати поетичні та прозові твори для дітей; аналізувати твори дитячої літератури різних видів і жанрів у єдності їх естетичної та соціально-етичної сутності, визначати їх освітньо-виховний та естетичний вплив на дітей, використовувати їх як ефективний засіб розвитку мовлення дітей, формування національної свідомості, патріотичних почуттів та гуманістичних світоглядних позицій; уміти самостійно готувати повідомлення про письменника, використовуючи його книги та літературно-критичні матеріали; оцінювати дитячі книжки з точки зору педагога, визначати для якого віку вони адресовані, який пізнавальний, виховний та естетичний потенціал мають; використовувати вивчені напам'ять жанри дитячого фольклору та кращі твори письменників у повсякденному житті дітей (заняття, режимні процеси, екскурсії, свята тощо); складати оповідання, казки, загадки тощо про явища природи, речі побуту, персонажів слов'янської міфології; усвідомлювати рівень власної професійної діяльності, своїх здібностей; володіти навичками самовдосконалення, уміти використовувати механізм самооцінки власних досягнень у педагогічній діяльності.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага, толерантність).

КС-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку.

КС-4. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, полікультурне середовище, властивості і відношення

предметів; розвитку самосвідомості («Я» дитини і його місце в довкіллі).

КС-5. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку мовлення як засобу спілкування і взаємодії з однолітками і дорослими.

КС-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки в полікультурному суспільстві.

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-8. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку навичок екологічно безпечної поведінки і діяльності в побуті, природі й довкіллі.

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо- продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, в тому числі представників інших національностей, попередження та протидії булінгу.

КС-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами, в тому числі міжкультурної взаємодії.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Дитяча література» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми (ОП):

ОК 8. Вступ до спеціальності

ОК 9. Історія дошкільної освіти

ОК 10. Дитяча психологія

ОК 11. Теорія виховання

ОК 15. Дошкільна лігводидактика

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.	ПРН 12
Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.	ПРН 15
Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей.	ПРН 16
Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.	ПРН 17
Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього	ПРН 18

і дошкільного віку.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Дитяча література»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
<p>Знати структуру проектування й створення безпечного розвивального освітнього середовища в умовах сучасного ЗДО; володіти уміннями і навичками забезпечення організації педагогічного процесу у закладах дошкільної освіти з урахуванням основних закономірностей його перебігу та принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно-орієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії, компетентнісного підходу тощо. Усвідомлювати роль художньої літератури у освітньому процесі ЗДО, розглядати дитячу літературу як мистецтво слова, яке зосереджує в собі національні та загальнолюдські цінності, а також і як навчальний матеріал, який треба вміти інтерпретувати з літературознавчої та методичної точки зору одночасно, щоб обирати доцільні напрями аналізу літературного твору та, враховуючи психологічні особливості його сприймання дітьми дошкільного віку, використовувати красне письмо як ефективний засіб їх всебічного розвитку та формування художньо-мовленнєвої компетентності. Уміти організовувати та аналізувати свою педагогічну діяльність; виявляти і розвивати педагогічні здібності, готовність до підвищення рівня педагогічної майстерності, виявляючи також здатність добирати і опрацьовувати наукову та навчально-методичну літературу з літературного читання.</p>	ПРН 12
<p>На основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу уміти визначати завдання і зміст різних видів діяльності, спрямованої на реалізацію в умовах ЗДО літературної освіти; використовувати жанри дитячого фольклору та кращі твори письменників у повсякденному житті дітей (мовленнєві та інтегровані заняття, ігри, прогулянки, спостереження, режимні процеси, проведення літературних ранків, святкових вечорів, книжкових вікторин, виставок, етичних бесід за змістом художніх творів, їх переказ, декламування, інсценування, ілюстрування, створення коміксів, оповідань, казок, загадок тощо; облаштування простору дитячої книги тощо). Уміти визначати освітньо-виховний та естетичний вплив творів літературного мистецтва на дітей, використовувати їх як ефективний засіб розвитку мовлення дошкільників, формування національної свідомості, патріотичних почуттів та гуманістичних світоглядних позицій.</p>	ПРН 15
<p>Уміти проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей, батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного розвитку дітей та підвищення інтересу до дитячої книги, літературного мистецтва у дітей та батьків (зустрічі із дитячими письменниками, фольклористами, діячами культури, бібліотекарями, школярами-активними читачами тощо). Уміти надавати рекомендації батькам щодо способів активізації читацьких потреб у дітей.</p>	ПРН 16
<p>Враховуючи освітньо-виховний потенціал красного письменства, виявляти здатність використовувати художню літературу як потужний засіб формування і розвитку у дітей дошкільного віку мовленнєвої компетентності, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного мовлення дітей, формувати здатність до взаєморозуміння, міжособистісної взаємодії на засадах толерантності, взаємоповаги в умовах поліетнічного суспільства.</p>	ПРН 17
<p>Уміти і виявляти готовність навчатися й оволодівати знаннями, зокрема, інноваційними методичними підходами, технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого</p>	ПРН 18

середовища в різних групах раннього і дошкільного віку навчання, розвитку й виховання дітей; вміти застосовувати в освітньому процесі передовий практичний досвід педагогів-новаторів; виявляти готовність створювати власну методичну скарбничку технологій, стратегій вивчення літературного матеріалу. Оцінювати дитячі книжки з точки зору педагога, визначати для якого віку вони адресовані, який пізнавальний, виховний та естетичний потенціал мають, добирати ефективні методичні підходи та технології їх використання у освітньому процесі ЗДО.	
--	--

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Методи навчання

У процесі вивчення дисципліни «**Дитяча література**» використовуємо такі методи навчання: лекцію (з паузами); проблемного викладу змісту лекційного матеріалу; евристичну бесіду; частково-пошуковий, дослідницький; навчальну дискусію; практичні методи; моделювання, студентські наукові конференції, круглі столи, створення ситуації емоційно-моральних переживань, створення ситуації пізнавальної новизни та зацікавленості.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни «**Дитяча література**» є:

Поточний контроль під час вивчення навчальної дисципліни здійснюється в індивідуальній, груповій та фронтальній формах. Поточний контроль навчальних досягнень здійснюється в таких формах: практичне заняття; виконання самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань з презентацією. Практичне заняття дає змогу тематичної перевірки засвоєння студентами теоретичних питань курсу і набуття загальних (аналізу, синтезу, узагальнення, систематизації) та спеціальних (комунікативних, інтерактивних, перцептивних, рефлексивних) практичних умінь. Окрім запланованих теоретичних питань, до кожного практичного заняття студенти виконують 2 завдання самостійної та індивідуальної роботи з теми.

Поточний контроль навчальних досягнень упродовж семестру здійснюється за такими *критеріями*: підготовка до практичних занять та виконання самостійної роботи з теми заняття – 30 б., виконання індивідуальних завдань з презентацією – 20 б. Знання, вміння та навички студентів оцінюються на основі якості виконання вказаних конкретизованих завдань. Кількісна оцінка поточного контролю за конкретним видом навчального заняття визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля, – 50 б.

Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «**Дитяча література**» проводиться письмово / усно та передбачає виконання завдань з метою діагностики рівня засвоєння основних теоретичних положень змісту навчальної дисципліни, а також виконання завдань, які дозволяють визначити гнучкість педагогічного критичного мислення студентів та рівень сформованості практичних професійних умінь і навичок, креативності у вирішенні проблемних навчальних завдань.

Підсумковий семестровий контроль – залік, який проводиться в усній формі.

Аудиторна, самостійна та індивідуальна робота здобувача забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: навчальними та навчально-методичними посібниками, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями, дистанційною організацією навчання в системі Moodle, методичними рекомендаціями для самостійної роботи.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю. Поточний контроль упродовж вивчення навчальної дисципліни здійснюється в індивідуальній, груповій та фронтальній формах.

Методи поточного контролю: усний, письмовий, практичний, самоконтроль.

Форма модульного контролю. Контрольна робота в письмовій / усній формі.

Форма підсумкового семестрового контролю іспит.

Методика поточного контролю навчальних досягнень студентів. Впродовж семестру студенти вивчають два змістових модулі. Після виконання обидвох змістових модулів здійснюється поточний контроль через виконання письмової роботи. До модульного контрольного

оцінювання допускаються всі студенти.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною системою. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни складається із середнього арифметичного балу за модуль та балів за поточний контроль.

Студент, який в результаті поточного оцінювання або підсумкового контролю за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати залік з дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. Для покращення підсумкової оцінки з дисципліни складання заліку є обов'язковим.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав середнє арифметичне менше 60 балів, зобов'язаний складати залік з дисципліни. У разі, коли відповіді здобувача освіти під час іспиту оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну підсумкову оцінку.

Поточне оцінювання здійснюється за трьома складовими:

- контроль за виконання модульних завдань;
- контроль систематичності підготовки та активності студента на практичних заняттях упродовж семестру;
- контроль індивідуальної та самостійної роботи.

Оцінювання модульних завдань. Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді виконання письмових завдань репродуктивного й творчого характеру, який оцінюється від 1 до 50 балів. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право з дозволу деканату пройти його впродовж двох тижнів після виникнення заборгованості.

Самостійна та індивідуальна робота виконуються студентами письмово.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота						Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	50	100
8	8	8	8	9	9		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні заняття	7	20	8	20
Самостійна робота	4	10	4	10
Індивідуальні завдання з презентацією	2	20	2	20
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	14	100	15	100

Модульний контроль

Модульний контроль навчальних досягнень проводиться у формі контрольної роботи. Модульна контрольна робота проводиться згідно з графіком, визначеним деканатом факультету.

До письмової контрольної роботи допускаються всі студенти, незалежно від кількості балів, отриманих за підготовку до практичних занять, виконання самостійної та індивідуальної роботи. Передбачає перевірку теоретичних знань студентів з курсу і здатності до педагогічного мислення з вирішення професійно орієнтованих практичних завдань. Завдання контрольної роботи з курсу «Дитяча література» охоплюють зміст питань, які вивчалися на лекційних та практичних заняттях: 4 теоретичних і 2 практичних завдання, кожне з яких оцінюється окремо. Загальна оцінка розраховується як сума балів: теоретична частина – 40 балів (по 10 балів кожне теоретичне питання); практична частина оцінюється в 10 балів (по 5 балів кожне практичне завдання). Разом – 50 балів. Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Критерії оцінювання теоретичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 10 балів):

0 – студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його висвітлити; 1 – 3 бали – не може викласти зміст питань, володіє навчальним матеріалом на рівні розпізнавання явищ, допускає істотні помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; 4 – 5 балів – студент не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає окремі питання навчальної дисципліни, не розкриває зміст теоретичних питань; 6 – 7 балів – студент відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень, записує основні статистичні показники. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою; 8 – 9 балів – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації; 10 балів – студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією.

Критерії оцінювання практичних завдань на модульній контрольній роботі (максимальна кількість за 1 завдання – 5 балів):

0 балів – студент не розуміє змісту практичного завдання; 1 бал – вирішує тільки з підказкою; 3 бали – студент здатний до теоретичного аналізу завдання, але застосовує його на практиці з помилками; 4 бали – в процесі вирішення практичного завдання студент допускає істотні неточності та помилки; 5 балів – студент вирішує завдання стандартним або оригінальним способом, здійснює аналіз цілісного поняття або окремих частин за певним алгоритмом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, узагальнює питання та формулює висновки.

Підсумковий семестровий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі заліку.

Результат семестрового контролю визначається як середньоарифметичне значення двох модулів. Якщо студент погоджується з набраною кількістю балів, ця оцінка може бути виставлена в екзаменаційну відомість. Якщо студент не отримав достатньої кількості балів (менше 60) або не погоджується з підсумковою оцінкою, то він складає залік в усній формі. Максимальна оцінка на заліку – 100 балів.

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Відповідно до «Положення про порядок та методiku проведення семестрових (курсівих) екзаменів і заліків в Ужгородському національному університеті» (затверджено Наказом Ректора ДВНЗ «УжНУ» № 698/01-17 від 08.05.2015 р.), знання студентів оцінюється як з теоретичної, так і з практичної підготовки за такими критеріями:

оцінку «відмінно» (90-100 балів, А) заслуговує здобувач, який:

- всебічно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

оцінку «добре» (82-89 балів, B) – заслуговує здобувач, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправив, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

оцінку «добре» (74-81 бал, C) заслуговує здобувач, який:

- в цілому навчальну програму засвоїв, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

оцінку «задовільно» (64-73 бали, D) – заслуговує здобувач, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

оцінку «задовільно» (60-63 бали, E) – заслуговує здобувач, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

оцінка «незадовільно» (35-59 балів, FX) – виставляється здобувачу, який:

- виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

оцінка «незадовільно» (35 балів, F) – виставляється здобувачу, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента впродовж семестру.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		диференційована	недиференційована
90 – 100	A	відмінно	зараховано

82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни.

Модуль 1.

Тема 1. Дитяча література - складова і невід'ємна частина художньої літератури, її своєрідність. Література для дітей дошкільного віку.

Поняття «дитяча література», своєрідність дитячої літератури. Функції дитячої літератури. Роль літератури у розумовому, моральному та естетичному вихованні дітей дошкільного віку. Зародження і розвиток національної літератури для дітей. Тематичне та жанрове розмаїття літературних творів для дітей. Художнє оформлення книг для дітей. Видатні діячі культури про роль книги у вихованні дітей.

Тема 2. Шляхи формування читацьких інтересів у дітей.

Дитяча книжка. Читацькі інтереси та інтерес до книги, до читання. Умови формування читацьких інтересів та активної читацької діяльності. Причини втрати інтересу до читання книг. Коло читання дітей дошкільного віку. Популяризація дитячої літератури на сучасному етапі. Сучасні дитячі журнали («Барвінок», «Зернятко», «Пізнайко», «Маленький розумник», «Маленька фея та сім гномів», «Малютко», «Крилаті», «Ангелятко», «Куля», «Вигадай, думай, грай», «Равлик», «Колобочок», «Стежка», «В гостях у казки», «Смайлик», «Яблунька», «Веселі картинки», «Весела перерва», «Джміль», «Дзвіночок», «Водограйчик» тощо), їх змістова насиченість, структура.

Тема 3. Усна народна творчість у колі дитячого читання

Природа фольклору, його особливості, походження та система жанрів. Фольклористика як наука. Народно-педагогічні погляди українців на виховання дітей. Виховний потенціал народних традицій. Особливості та характеристика основних жанрів дитячого фольклору. Ігровий фольклор та його вплив на формування особистості дитини. Малі жанри українського фольклору: прислів'я, приказки, загадки, скоромовки, прикмети. Виховний потенціал усної творчості народів світу. Народна педагогіка – джерело соціального виховання та засіб етнокультурного розвитку дитини. Фольклор як засіб полікультурного виховання дітей.

Тема 4. Казка як жанр усної народної творчості й художньої словесності. Із історії становлення й розвитку літературної казки.

Загальна характеристика казки як жанру. Особливості та виховне значення українського казкового епосу. Причини схожості сюжетів народних казок. Класифікація народних казок. Історія становлення й розвитку літературної казки. Спільні й відмінні риси народної й літературної казки. Класифікація літературної казки. Виникнення і розвиток літературної казки у світовій літературі. Шарль Перро – перший письменник в Європі, що зробив народну казку надбанням дитячої літератури. Збірка «Казки моєї матері Гусині...». Особливості переробки казок, їх моральна основа. Новаторство Шарля Перро у французькій літературі. Казки Ш.Перро, що увійшли до класики світової дитячої літератури, їх фольклорна основа та особливості літературної обробки: «Червона Шапочка», «Кіт у чоботях», «Зачарована красуня», «Попелюшка або «Кришталевий черевичок» та ін. Вплив казок Ш.Перро на подальший розвиток жанру літературної казки у світовій дитячій літературі.

Брати Вільгельм та Якоб Грімм. Діяльність братів Грімм у галузі збирання, вивчення і літературної обробки німецьких народних казок. Продовження і розвиток народних традицій у «Дитячих і сімейних казках» братів Грімм. Педагогічне спрямування казок: «Засць та їжак», «Бременські музики», «Лисиця і гуси», «Попелюшка», «Мішок хитрощів», «Хоробрий кравчик», «Соломинка, вуглик і біб», «Горщик каші» та ін. Багатство змісту казок, відображення народного

життя, мрій про краще майбутнє, гумор, дотепність у казках.

Вільгельм Гауф. Біографічні відомості. Подальший розвиток німецької літературної казки у творчості В. Гауфа. В. Гауф про роль казки у вихованні дітей, особливості жанру літературної казки. Гуманістична спрямованість казок В. Гауфа («Маленький Мук», «Карлик Ніс», «Каліф-лелека»). Фантастика і реальність у казках В. Гауфа.

Ганс Крістіан Андерсен. Життєвий і творчий шлях письменника. Автобіографічний характер казок «Гидке каченя», «Соловей». Г.–К. Андерсена, втілення гуманістичних ідей в його творах. Образи позитивних героїв у казках «Русалонька», «Снігова королева», «Дюймовочка», «Ромашка», «Стойкий олов'яний солдатик», «Соловей», «Гидке каченя» та ін. Сатиричні казки Г.К.Андерсена: «Нове вбрання короля», «Свинопас», «Принцеса на горошині».

Арабські казки в дитячому читанні. Збірка казок «Тисяча і одна ніч».

Історія становлення й розвитку української літературної казки. Дидактична і виховна спрямованість казок (творчість Марко Вовчок, С.Руданського, Б.Грінченка, Лесі Українки, Олександра Олесь, М.Коцюбинського, М.Черемшини, І.Франка, О.Іваненко, Н.Забіли, В.Сухомлинського, В.Нестайка та ін.)

Сучасна літературна казка. Казкотерапія та її специфіка.

Тема 5. Давня українська література. Зародження та розвиток дитячої літератури в Україні (X-XIX).

Перші школи в Київській Русі, їх значення і роль у розвитку освіти та культури. Літературні пам'ятки доби Київської Русі у дитячому читанні. Призначення та особливості друкованих книжок для дітей у другій половині XVI початку XVII століття. Козацькі читанки та віршова література XVII століття. Роль Г.Сковороди у становленні та розвитку дитячої літератури.

Тема 6. Нова українська дитяча література (XIX – поч. XX ст.)

Загострення уваги української інтелігенції до національної освіти, виховання, дитячої літератури. Роль Т. Шевченка у становленні дитячої літератури в Україні. Погляди на освіту і виховання. Твори Т. Шевченка у дитячому читанні. Марко Вовчок – основоположниця дитячої прози. Перекладацька діяльність. Казки Марка Вовчка, їх особливості. Роль І. Франка у розвитку дитячої літератури як письменника, критика і теоретика. Творчість Л. Глібова для дітей. Естетичне і виховне значення пейзажної лірики українських поетів для розвитку дітей дошкільного віку (Олександр Олесь, Я. Щоголів, П. Грабовський, І. Манжура). Дитячі твори українських письменників-педагогів (Б. Грінченко, Б.Лепкий, С. Васильченко, Марійка Підгірянка, Уляна Кравченко, Дніпрова Чайка) як втілення власних педагогічних ідей. Видані заслуги Олени Пчілки як редакторки, видавчині, письменниці, громадської діячки у розвитку дитячої літератури. Модернізм і дитяча література. Твори Лесі Українки у дитячому читанні. Психологізм та моральність – основні риси дитячих творів М. Коцюбинського. Становлення української дитячої драматургії (Олександр Олесь, Дніпрова Чайка). Виникнення дитячого театру. Дитячі журнали та альманахи («Дзвінок», «Молода Україна»).

Модуль 2.

Тема 7. Новітня українська дитяча література XX століття.

Особливості розвитку дитячої літератури у XX столітті. Антиказкова кампанія та її подолання. Досягнення у галузі авторської казки у першій пол. XX ст. (О. Іваненко, Н. Забіла, П.Тичина, В. Врублевська, М. Йогансен). Тематика та жанри прозових творів для дітей першої половини XX століття (О. Копиленко, О. Донченко, О. Іваненко, М. Трублаїні, Ю. Збанацький, В.Сухомлинський, Н. Забіла, М. Стельмах). Поетична творчість для найменших (Н. Забіла, П.Тичина, М. Рильський, П. Воронько, В. Бичко, Б. Чалий, Д. Павличко, М. Познанська, Т.Коломієць). Драматичні твори для дітей (П. Глазовий, І. Кочерга, Я. Мамонтов, А. Шиян). Здобутки письменників-шістдесятників для дітей дошкільного віку. (М. Вінграновський, І.Калинець, Л.Костенко, В. Симоненко, В. Близнець, І. Жиленко). Творчість В. Нестайка, В.Рутківського, Ю.Ярмиша та А. Дімарова для дітей. Літературні премії в галузі дитячої літератури. Дитячі журнали XX століття, їх характеристика. Українські дитячі видавництва. Творчість письменників українського зарубіжжя для дошкільнят (Іван Багряний, Р. Завадович, Василь Королів-Старий, Н. Мудрик-Мриц, К. Перелісна, Леонід Полтава, Л.Храплива-Щур, Г.Черінь, Г. Чернобицька).

Тема 8. Сучасна українська література для дітей (кінець XX – поч. XXI ст.)

Народознавча тематика у дитячій літературі для дошкільнят 90-их років XX ст. Поетичні

твори для дітей дошкільного віку (І. Андруссяк, Ю. Бедрик, В. Голобородько, М. Григорів, Р. Скиба, С. Пантюк, Галина Малик, Г. Кирпа, О. Кротюк, В. Правоторова, М. Савка, О. Сенатович). Казкова проза для дітей (І. Андруссяк, Д. Матіяш, З. Мензатюк, Тарас і Мар'яна Прохаськи, Г. Ткачук, С.Гридін, О. Дерманський, Галина Малик, З. Мензатюк, О. Росич, М. Павленко, Г. Пагутяк). Тематика та жанри прози для дітей дошкільного віку (аніمالістичні та реалістичні твори та ін.). Література рідного краю для дошкільнят. Дитячі журнали незалежної України. Сучасні видавництва для дітей. Дитяча книга в інтернетпросторі.

Художні твори, які допомагають українським дітям пережити жахіття війни: Володимир Чернищенко «Битва за місто», Катерина Тихозора «Дім», Зоряна Живка «Півник», Таня Стус «Темні історії маленьких і великих перемог», Катерина Єгорушкіна «Мої вимушені канікули» та ін.

Тема 9. Зарубіжна дитяча література ХХ поч. - ХХІ ст. століття.

Основні тенденції розвитку дитячої літератури цього періоду. Жанрова трансформація казки (А. Мілн, Д. Родарі, Х'ю Лофтінг, Еріх Кестнер, Дж. Крюс, Сельма Лагерлеф, А. Ліндгрєн, Туве Маріка Янсон, Отфріда Пройслера, Памели Треверс, Міхаеля Енде, Фелікс Зальтен, Я.Корчак, В.Дісней, Е. Петішка). Аніمالістичні твори зарубіжних письменників для дітей (В. Біанкі, М.Келлаган, Дж. Кервуд, Ф. Моует, Д. Даррел, Е. Сетон-Томпсон, Ян Грабовський). Сучасна зарубіжна література для дітей: жанрово-стильові особливості (А.К.Вестлі, Р. Дал, К. Нестлінгер, Д. Джонс, Е. Портер, А. Прейсен, М. Яснєв, Г. Касдепке). Мультиплікаційні фільми за сюжетами творів світової дитячої літератури ХХ поч. ХХІ ст.

Тема 10. Твори для дітей митців української діаспори

Книги Катерини Перелісної (США) для дитячого читання. «Для малят – про звірят», «Ой, хто там?», «Три правди», «Моїй матусі», «Котикова пригода» «Вірші для дітей», казки Катерини Перелісної: «Три правди», «У лісі», «Казочка про Казочку», «Як котик у школі вчився».

Іван Багрянний (Німеччина) «Казка про лелек та Павлика-мандрівника»

Галина Чорнобицька (Австралія) збірка віршів для дітей «Забавки»: «Ведмедик», «М'ячик», «Гусачок», «Коник», «Зубки заболіли», «На пісочку», «У басейні», «Кубики», «Журавлик», «Збудую хатку», «Літачок» та ін.

Ніна Мудрик-Мриц (Канада) - авторка більше 15 дитячих книжок поезії та прози, серед яких найвідомішими є «По ягідки», «Намистечко», «Соняшні казки», «Пригоди гордої киці», «Веселковий рушник», «Дитячий куточок» та ін. (Вірші «Хто розбудив весну», «Мамин день», «Колядка», «Білочка», «Казочка», «Будяк» та ін.) Проілюструвала більше 20-и дитячих книжок інших авторів.

Творчість Сергія Макари (Словаччина) для дітей. Загадки

Життєвий та творчий шлях Федора Лазорика (Словаччина). Книга оповідань для дітей «Казка про Мороза Лиходія і Сонечко Добрячко», поетична збірка «Співаночки мої» (вірші «Таткові», «Ластівки і діти», «Люблю тебе, рідний краю», «Карпатська замана») та ін.

Тема 11. Виховний потенціал дитячої літератури Закарпаття.

Етнопедагогіка дитячого фольклору регіону Карпат.

Дитяча література Закарпаття як засіб розумового розвитку та виховання (логогрифи О.Духновича, загадки В.Ладижця, С.Жупанина, Лідії Повх-Ходанич, ігрові вірші Марійки Підгірянки, Б.Салаї, Г.Малик, Ф.Кривіна, Л.Кудрявської, Ю.Шипа, оповідання М.Томчанія, Ю.Керекеша, повісті І.Невицької, О.Маркуша, В.Ладижця, Г.Малик, казки С.Панька, В.Шкірі, драми Д.Кешелі, В.Густі, Г.Малик та ін.

Патріотичне виховання засобами крайової дитячої літератури. Патріотична лірика О.Духновича, В. Гренджі-Донського, Марійки Підгірянки, Ю.Боршоша-Кум'ятського. Тема рідного краю у віршах В.Ладижця «Гуцулик», «На полонину», «Мов журавлі, вози курличуть», «Вербички», С Жупанина «Чабанець», «Вівчарський вогник», «Гірська стежинка», «Журавлик», «Чабанова сестричка», В Фединишинця «Сінокіс», Г.Малик «Полонинський дощик», Л.Повх «Наші гори» та ін.

Моральне виховання засобами дитячої літератури Закарпаття. Змістове наповнення букваря О.Духновича «Книжиця читалная для начинающих» як зведення правил для школяра як поводитися відповідно до норм християнської моралі.. Вірші «Радість весни», «Про шкільні радості», «Загадки», «Афоризми». Творчість В. Гренджі-Донського, Ю.Боршоша-Кум'ятського, Ф.Потушняка, Ю.Гойди, Ю. Керекеша, І.Чендея, В.Ладижця, С.Жупанина, П.Скунця, Лідії Повх-

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Тема 1. Дитяча література - складова і невід'ємна частина художньої літератури, її своєрідність. Література для дітей дошкільного віку.	9	2	2			5
Тема 2. Шляхи формування читацьких інтересів у дітей.	11	2	4			5
Тема 3. Усна народна творчість у колі дитячого читання	11	2	4			5
Тема 4. Казка як жанр усної народної творчості й художньої словесності. Із історії становлення й розвитку літературної казки.	13	4	4			5
Тема 5. Давня українська література. Зародження та розвиток дитячої літератури в Україні (X-XIX).	9	2	2			5
Тема 6. Нова українська дитяча література (XIX – поч. XX ст.)	11	4	2			5
Разом за модуль	64	16	18			30
Тема 7. Новітня українська дитяча література XX століття.	9	2	2			5
Тема 8. Сучасна українська література для дітей (кінець XX – поч. XXI ст.)	11	4	2			5
Тема 9. Зарубіжна дитяча література XX поч. XXI ст. століття.	9	2	2			5
Тема 10. Твори для дітей митців української діаспори	11	2	2			7
Тема 11. Виховний потенціал дитячої літератури Закарпаття .	16	4	4			8
Разом за модуль	56	14	12			30
Разом за семестр	120	30	30			60

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 120					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
лекції		практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота	
2-й семестр						
Тема 1. Дитяча література - складова і невід'ємна частина художньої літератури, її своєрідність. Література для дітей дошкільного віку.	12	2				10

Тема 2. Шляхи формування читацьких інтересів у дітей.	12		2		10
Тема 3. Усна народна творчість у колі дитячого читання	10				10
Тема 4. Казка як жанр усної народної творчості й художньої словесності. Із історії становлення й розвитку літературної казки.	12	2			10
Тема 5. Давня українська література. Зародження та розвиток дитячої літератури в Україні (X-XIX).	12		2		10
Тема 6. Нова українська дитяча література (XIX – поч. XX ст.)	12	2			10
Разом за модуль	70	6	4		60
Тема 7. Новітня українська дитяча література XX століття.	10				10
Тема 8. Сучасна українська література для дітей (кінець XX – поч. XXI ст.)	10				10
Тема 9. Зарубіжна дитяча література XX поч. XXI ст. століття.	12	2			10
Тема 10. Твори для дітей митців української діаспори	12		2		10
Тема 11. Виховний потенціал дитячої літератури Закарпаття .	6	2	2		2
Разом за модуль	50	2	4		42
Разом за семестр	120	10	8		102

6.3. Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Дитяча література - складова і невід'ємна частина художньої літератури, її своєрідність. Література для дітей дошкільного віку.	2	
2	Шляхи формування читацьких інтересів у дітей	4	2
3	Усна народна творчість у колі дитячого читання	4	
4	Казка як жанр усної народної творчості й художньої словесності. Із історії становлення й розвитку літературної казки.	4	
5	Давня українська література. Зародження та розвиток дитячої літератури в Україні (X-XIX).	2	2
6	Українська дитяча література XIX - початку XX ст.	2	2
7	Дитяча література новітнього періоду	2	
8	Сучасна література для дітей. Література для дітей незалежної України.	2	
9	Українська література для дітей на початку XXI ст.	2	
10	Зарубіжна дитяча література XX поч. XXI ст. століття.	2	
11	Виховний потенціал дитячої літератури Закарпаття .	4	2
Разом		30	8

6.4. Самостійна робота

Самостійна робота студентів з курсу «Дитяча література» базується на принципах вибіркової, наукової поглибленості, практичної спрямованості; передбачає студіювання джерел наукової та художньої літератур, обов'язкове опрацювання студентами текстів художніх творів, систематичне ознайомлення з літературними новинками, літературознавчими та методичними виданнями.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

1	<p>1. Складіть опорну схему, що відображає основні етапи становлення і розвитку дитячої літератури в Україні.</p> <p>2. Проаналізуйте змістове наповнення сучасних дитячих збірок.</p> <p>3. Розгляньте особливості дитячої літератури на конкретному дитячому творі. Яким має бути твір для дитини дошкільного віку?</p> <p>4. Опрацюйте питання з основ теорії літератури. Специфіка художньої літератури. Художній образ, його природа, відношення до дійсності. Відмінність образів художньої літератури від інших видів мистецтва. Принципи аналізу художнього твору. Тема та ідея художнього твору. Композиція і сюжет. Мова художнього твору. Літературні роди, види, жанри. Епос, лірика, драма.</p> <p>5. Запишіть висловлювання видатних людей про роль дитячої книги у вихованні дітей</p> <p>6. Зі словника літературознавчих термінів запишіть тлумачення дефініцій: вірш, байка, оповідання, розповідь, повість, повість-казка, алегорія, гіпербола, метафора</p> <p>7. Окресліть умови та шляхи формування читацьких інтересів дітей.</p> <p>8. Створіть рекламу або напишіть анотацію до улюбленого з дитинства літературного твору</p>	8	10
2	<p>1. Вивчіть напам'ять загадки, потішки, забавлянки, колискові пісні, щедрівки та колядки, заклички, дражлики, лічилки, мирилки та ін.</p> <p>2. З'ясуйте відмінність між прислів'ям і приказкою (порівняйте 5 прислів'їв і 5 приказок. Знайдіть відмінні риси).</p> <p>3. Визначте сферу використання скоромовок.</p> <p>4. Який прийом лежить в основі творення загадки? (покажіть це на прикладі)</p> <p>5. Підготуйте повідомлення на тему: «Казка народна і казка літературна: спільні та відмінні риси», «Народна педагогіка – джерело соціального виховання та засіб етнокультурного розвитку дитини», «Фольклор як засіб полікультурного виховання школярів». (за вибором)</p> <p>6. Підготуйте конспекти занять з вивчення фольклору у різних вікових групах ЗДО.</p>	8	10
3	<p>1. Порівняйте казки «Червона Шапочка» та «Попелюшка, або Кришталевий черевичок» та «Попелюшка» Шарля Перро та братів Грім (результати оформіть у вигляді таблиці).</p> <p>2. Підготуйте повідомлення на тему: «Історія становлення й розвитку літературної казки у світовій літературі», «Історія становлення й розвитку української літературної казки», «Сучасна літературна казка. Казкотерапія та її специфіка».</p> <p>3. Розкрийте алегорію казок «Червона Шапочка», «Синя Борода», «Кіт у чоботях», «Хлопчик-мізинчик».</p> <p>4. Визначте особливості літературної казки у порівнянні з народною. Покажіть це на прикладі творів Л. Українки «Біда навчить», «Метелик», «Лілея»; І. Франка «Фарбований лис»; М. Коцюбинського «Дві кізочки», «Про двох цапків»; Н. Забіли «Сорока-білобока», «Плесканчик», «Вовк і козлята»; О. Іваненко «Кисличка», «Чорноморденький» (на вибір) та кількох народних казок. Підготуйте конспект заняття (казка за власним вибором)</p> <p>5. Підготуйте план-конспект заняття за темою «Ця чарівна країна Казка»</p> <p>Напишіть есе на тему «У світ дитинства на крилах казки».</p>	8	10
4	<p>1. Підготуйте колективний мультимедійний інформаційний проект «Твори Тараса Шевченка у дитячому читанні»</p>	6	10

	<p>2. Вивчіть напам'ять твори Т. Шевченка «Садок вишневий коло хати», «Зацвіла в долині», «Тече вода з-під явора» та Л.Глібова «Веснянка», «Чиж та голуб», «Зимня пісенька» (фрагмент).</p> <p>3. Підготуйте реферат на одну із запропонованих тем: «Пейзажна лірика Т. Шевченка», «Образ України у творчості Т. Шевченка», «Творчість Т.Г.Шевченка – дивовижний феномен української культури», «Роль Т.Г.Шевченка у розвитку малярського мистецтва ХІХ ст.».</p> <p>4. Схарактеризуйте загадки та акровірші Л. І. Глібова: художня форма, образи, художні та мовні засоби педагогічна та виховна спрямованість творів цього жанру.</p> <p>5. Проаналізуйте байку Л. І. Глібова «Коник-стрибунець»: тематика, проблематика, образи, мовні та художні засоби, виховне та пізнавальне значення</p>		
5	<p>1. Порівняйте казки Олени Пчілки та українські народні казки «Лисичка-сестричка і Вовк-панібрат», «Казочка про Козу-дерезу», «Коза-дереза».</p> <p>2. Підготуйте оригінальні повідомлення на теми: «Біографія Олени Пчілки», «Цікаві факти із біографії Лесі Українки».</p> <p>3. Напишіть відгук на книгу Олени Пчілки для дітей «Давня хатка».</p> <p>4. Вивчити напам'ять поезії для дітей Олени Пчілки та Лесі Українки. Підготуйте конспект заняття (художній твір за власним вибором)</p> <p>5. Проаналізуйте казку Лесі Українки «Біда навчить»: тема, ідея, майстерність автора в зображенні героїв-птахів. Сформулюйте до тексту казки 10 питань.</p> <p>6. Підготуйте і презентуйте групі інформаційні мультимедійні проекти на тему «Життя і творчість Олександра Олеся», «Життєвий та творчий шлях Михайла Коцюбинського», «Педагогічна та літературна діяльність Бориса Грінченка»</p> <p>7. Напишіть реферат на тему: «Концепція символізму у поезіях Олександра Олеся», «Фольклорна основа казок Олександра Олеся», «Творча реалізація поета у дитячій літературі».</p> <p>8. Проаналізуйте оповідання Б.Грінченка «Украла»: тема, проблематика, ідеї, герої. Прочитайте портретну характеристику Олександри. Якою побачив її вчитель? Проаналізуйте психологічний стан дівчинки. Про що свідчить її «похнюплена голова», «втуплені очі», «обличчя бліде, як крейда»? Чому вона «вхопилася руками за стіл»? Як ви думаєте? Як спочатку діти ставляться до Олександри? Чому вони змінюють своє ставлення до неї? Як ви думаєте, чому Олександра крала хліб у своєї сусідки? Чому вона не попросила хліба? – Як письменник описує Пріську? Яке ставлення автора до героїні?</p>	5	10
6	<p>1. Підготуйте мультимедійну презентацію на тему: «Педагогічна діяльність та літературна творчість Марійки Підгірянки», «Основні чинники формування світоглядних позицій та педагогічних поглядів Василя Сухомлинського», «Творчий шлях Наталі Забіли», «Творчість для дітей Оксани Іваненко», «Творчість для дітей Платона Воронька».</p> <p>4. Розкрийте особливості та методичні аспекти формування морально-етичних світоглядних позицій дітей дошкільного віку засобами художнього слова В.Сухомлинського. Розробіть план-конспект навчального заняття.</p> <p>5. Порівняйте казку братів Грімм «Вовк та семеро козенят» і Н.Забіли «Вовк і козенята». Зверніть увагу на схожість та</p>	5	10

	<p>відмінність сюжетних ситуацій.</p> <p>6. Порівняйте казки Н.Забіли «Рукавичка», «Плесканчик» (зб. «Під дубом зеленим») та українські народні казки «Рукавичка», «Колобок». У чому полягає схожість та відмінність сюжетних ситуацій? (Відповіді оформіть у вигляді таблиць). Підготуйте конспект заняття за творами Н.Забіли.</p> <p>7. Прочитайте вірші «Липка», «Облітав журавель», «Ніколи не хвались» П.Воронька, визначте їх тему та ідею. Вивчіть один із цих творів напам'ять (або ін. за власним бажанням).</p> <p>8.Прочитайте вірші «Де найкраще місце на землі», «Птиця», «Яблуко» Д. Павличка; «Лебеді материнства» В.Симоненка; «Перекинута шпаківня» Л. Костенко, визначте їх тему та ідею. Вивчіть один із цих творів напам'ять (або ін. за власним бажанням).</p> <p>9. Розробіть систему питань до одного із творів М.Сингаївського, О.Копиленка, О.Донченка, Ю.Збанацького, М.Трублаїні, В.Кави, В.Чухліба, К.Перелісної та ін. (на вибір студента),</p> <p>10. Підготуйте презентацію «Діти в повістях В. Нестайка»</p> <p>11. Вивчити напам'ять і виразно продекламувати поезії для дітей П.Тичини, Марійки Підгір'янки, Н.Забіли, М. Познанської, Платона Воронька, Грицька Бойка, В.Симоненка, Д.Павличка, Л. Костенко та ін.</p>		
7	<p>1.Підготуйте есе на тему «Етнопедагогіка дитячого фольклору регіону Карпат», або «Фольклор як засіб полікультурного виховання дітей».</p> <p>2. «Модель формування особистості у новітній дитячій літературі на Закарпатті».</p> <p>Вивчити напам'ять поезії для дітей О.Духновича, В. Гренджі-Донського, Марійки Підгірянки, Ю.Боршоша-Кум'ятського, В.Ладижця, С Жупанина, Г.Малик, Л. Повх та ін.</p>	5	10
8	<p>1. Підготуйте інсценізацію за одним із творів К.Чуковського.</p> <p>2.Підготуйте реферат «Зарубіжна літературна казка (Р. Кіплінг, О.Уайльд, Г-Х. Андерсен, Дж.Родарі, Брати Грімм, В. Гауф, Ю.Тувім, Дж. Хардіс, Ш. Перро та ін.)», «Твори К. Нестлінгер, М.Лобе, А.Мілна, Дж. Толкіна, П. Треверс, К. Коллоді, О.Пройслера, Ф.Баума, С. Лагерлеф, А.Ліндгрена та ін. в українських перекладах», «Зарубіжна дитяча класика ХХІ століття у кращих українських перекладах ХХІ ст. (О.Синюк, Г.Кирпи, Мокровольського та ін.)» Підготуйте конспект заняття (художній твір за власним вибором)</p>	5	10
9	<p>1. Напишіть реферат на тему: «Основні тенденції розвитку сучасної української поезії для дітей», «Особливості тематичного та жанрового розвитку сучасної української прози для дітей».</p> <p>2. Зробіть (письмово) огляд сучасних періодичних видань для дітей.</p> <p>3.Вивчіть напам'ять поезії для дітей Г. Чубач, А. Качана, І.Січовика, В.Голобородька, М.Грігоріва, Г.Кирпи, О.Кротюк, Н.Горик, Г.Ткачук та ін.</p> <p>4. Створіть дидактичні ігри з використанням літературних текстів П.Тичини, М.Рильського, Д.Білоуса, Д.Павличка, В.Симоненка, Л.Костенко, Г.Чубач, А. Качана, І.Січовика, В.Голобородька, М.Грігоріва, Г.Кирпи, О.Кротюк, Н.Горик, Г.Ткачук та ін. для дітей дошкільного віку.</p> <p>5. Підберіть художні твори, які допомагають говорити із дітьми про війну, пережити її жахіття, страх та впоратися із травмою.</p>	5	10

	Підготуйте конспект заняття.		
10	Підготуйте повідомлення і навчально-методичні матеріали про письменників за визначеним планом. ПЛАН 1. Розповідь про життєвий шлях письменника. 2. Аналіз творчості (для дітей!): а) жанри, в яких працює; б) ідейно-тематичне спрямування творів; в) характеристика образів; г) особливості індивідуального стилю; д) пізнавальне, виховне, естетичне значення творів Потрібно додати портрет письменника, художні тексти (не менше 10 поетичних, 5 прозових (повісті (уривки 10-15 сторінок), оповідання, новели тощо) і матеріали (2) за творчістю письменника чи про нього з періодики, вказати використану літературу чи інтернет-ресурси. Кожен студент обирає для повідомлення чи реферату творчість одного письменника.	5	12
	Разом	60	102

6.5. Індивідуальні завдання

1. Запишіть від бабусь та дідусів коліскові пісні, легенди перекази та інші зразки дитячого фольклору і створіть книжечку «Фольклор моєї родини».

2. Проведіть дослідження творчості Василя Сухомлинського: а) різноманітність тематики оповідань В. Сухомлинського; б) природа – колиска дитячої думки, школа мислення; в) формування у дітей моральності, доброти через сприйняття навколишнього світу («Райдуга в бурульці», «Гаряча квітка», «Квітка сонця», «Як дзвенять сніжинки», «Безродний дятел», «Куди мурашки поспішали», «Їжачок», «Зайчик і горобина»); г) оповідання про стосунки людини і природи; д) зародження у дитячій душі великих почуттів любові до Батьківщини, поваги до батьків, до людей похилого віку, милосердя до немічних і нещасних («Конвалія», «Бабусині руки», «Образливе слово», «Мед в кишені», «Який слід повинна залишити людина на землі», «Пшеничний колосок»). Казки для дітей («Флейта і вітер», «Камінь», «Дуб під вікном» та ін. Для самостійного опрацювання; е) підготуйте мультимедійну презентацію на тему: «В. Сухомлинський – відомий педагог, громадський діяч».

3. Підготуйте відгук на книги для дітей, написані сучасними українськими письменниками («Іван Андрусак про Дмитра Туптала, Григорія Квітку Основ'яненка, Тараса Шевченка, Ніла Хасевича, Олексу Довбуша». Олександр Гаврош: «Неймовірні пригоди Івана Сили, найдужчої людини світу», «Пригоди тричі славного розбійника Пинті», «Олександр Гаврош про Григора Пинтю, Олександра Духновича, Івана Силу, Адальберта Ерделі, Августина Волошина» тощо). За власним вибором. Обґрунтуйте, чому факти історії легше сприймаються дітьми на прикладі пригодницько-історичних творів, ніж із підручника історії?

4. Зробіть аналіз художнього твору (на власний вибір) за схемою: 1. Дата написання або першої публікації. Життєві обставини, що вплинули на написання твору. Визначення складових сюжету: пролог, експозиція, зав'язка, перипетії, кульмінація, розв'язка, епілог. 1.1. Мотивація ключових сюжетних елементів. 1.2. У масштабному творі виділення домінуючих персонажів, їх роль у розвитку сюжетних ліній. 2. Композиція твору. 3. Функція окремих персонажів. 3.1. Образ героя (героїв). 3.2. Засоби створення типу героя. 4. Особливості оповіді (автор, оповідач, герой). 5. Особливості стилю. 6. Жанр твору. 7. Пояснення назви. 8. Зв'язок назви із складовими внутрішньої форми твору.

Схема аналізу віршованого твору: 1. Дата написання (першої публікації). Життєві обставини, що мали безпосереднє відношення до написання твору. 2. Виявлення сюжету твору або ліричного сюжету з усіма його складовими. 3. Композиція. 4. Віршова організація твору. 5. Жанр. 6. Образ ліричного героя. 7. Пояснення назви.

5. Підготуйте реферат на одну із запропонованих тем:

- Основні віхи життєвого і творчого шляху Т. Г. Шевченка
- Життєвий і творчий шлях Л. І. Глібова
- Пізнавальне, виховне й естетичне значення спадщини Л. Глібова

- Біографія Ю. Федьковича
- О.Пчілка – письменниця, драматург, публіцистка, громадська й культурна діячка, перекладачка, етнограф. Основні мотиви творчості.
- «Життєвий і творчий шлях Лесі Українки»
- Особливості розвитку дитячої літератури XIX ст. в Західній Україні (Л.Боровиковський, М.Шашкевич, О.Духнович, С.Воробкевич).
- Вивчення дитячої літератури I пол. XIX ст. у школі.
- Життєвий і творчий шлях В. Самійленка. Тематика, проблематика, образи поезій В. Самійленка для дітей.
- Основні віхи життя і творчості М. К. Вороного. Тематика, проблематика, образи дитячої поезії М.К.Вороного
- Своєрідність казок І.Франка.
- Художня своєрідність, виховне значення творів М.Коцюбинського для дітей.
- Психологія дитини у творах В.Винниченка.
- О.Олесь – майстер дитячої літератури.
- Традиції та новаторство у зображенні світу дитини у прозі С.Васильченка.
- Мелодійність і музикальність поезій П.Тичини.
- Основні мотиви поезій М.Рильського.
- Елементи народнопоетичної творчості у поезіях А.Малишка.
- Марійка Підгірянка – поетеса, педагог, громадський діяч
- Дитяча поезія Марійки Підгірянки в контексті літературно-мистецьких процесів Західної України
- Художній світ Марійки Підгірянки
- Основні віхи життя і творчості Бориса Грінченка
- Педагогічні ідеї Бориса Грінченка
- «Основні віхи життя Миколи Трубляїні»
- «Основні віхи життя Ліни Костенко»
- Твори Ліни Костенко для дітей у контексті сучасної української дитячої літератури
- Естетичний і виховний потенціал збірок Д. Білоуса «Диво калинове», «Чари барвінків»
- Розвиток гумористичної традиції української літератури дитячим поетом Г. Бойком
- Творчі надбання В.Симоненка в галузі дитячої літератури
- Світ дитячої поезії А. Качана (Скарби рідного слова в поетичних збірках А. Качана)
- Українські письменники – лауреати літературної премії імені Лесі Українки
- Сучасні дитячі письменники. Лауреати Андерсенівської премії
- Поетична школа К. Чуковського. Вимоги письменника до дитячої книги.
- Творчість Зірки Мензатюк для дітей. Органічне поєднання реальності й фантастики з грою, пригодами, міфологічними сюжетами, історичними фактами, народним фольклором (на матеріалі зб. «Київські казки», «Макове князювання», повісті «Таємниця козацької шаблі»).
- Різдвяна казка в літературі для дітей та юнацтва: традиції і новаторство.
- Гумористичний напрямок в дитячій українській і зарубіжній літературі XX ст.
- Українська еміграційна проза для дітей і про дітей.
- Тема школи в новітній українській прозі для дітей (В. Бердт«Мій друг Юрко Циркуль та інші», С. Гридін «Не такий»).
- Творчість Ігоря Січовика для дітей. Жанрове розмаїття. Естетичний потенціал.
- Жанр фентезі в зарубіжній літературі
- В. Сухомлинський. Зв'язок педагогічної й літературної діяльності. Морально-дидактичний потенціал творів для молодшого читача.
- Новітня пригодницька проза для дітей та юнацтва. Жанрове розмаїття.

6. Зробіть огляд літературно-критичних матеріалів про творчість для дітей Л. Костенко, Д.Білоуса, А. Качана, Г. Чубач, Г.Кирпи, І. Січовика, Г.Ткачук, О.Кротюк, Г.Малик, Л.Ходанич, О.Гавроша та ін.

7. Підготуйте комікси для дітей дошкільного віку.

8. Огляд, рецензування, написання відгуків, обговорення сучасних книг для дітей, написаних українськими письменниками: І.Андрусюком, Ю.Бедриком, В.Голобородьком, М.Григорівим, Р.Скибою, С.Пантюком, Г.Кирпою, М.Савкою, О.Кротюк, Н.Горик, Л.Мовчун, З.Мензатюк, Г.Ткачук, Л.Повх, Г.Малик, О.Гаврошем, О.Дерманським та ін.

9. Анотація на дитячу книжку як засіб заохочення до читання. Напишіть анотацію до збірки одного з сучасних авторів творів для дітей (за вибором студента)

10. Проведіть дослідження:

- Роль дитячої літератури в формуванні національної самосвідомості та світоглядних позицій дитини.
- Підготовка дітей дошкільного віку до сприйняття художнього твору.
- Твори сучасних авторів на сторінках дитячих часописів
- П'єси-казки в сучасному дитячому читанні
- Жанр повісті-казки в сучасній літературі для дітей.
- Тема навчання та виховання у творах І.Франка.
- Любов до дитини у творах Лесі Українки.
- Змалювання розмаїтого світу почуттів дитини в оповіданнях Б.Грінченка.
- Казковий світ В. Сухомлинського
- Що спільного й відмінного в казці, пригодницько-фантастичному творі, фентезі?
- Тема матері у творчості митців кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст.
- Образ самотньої дитини в світовій дитячій класиці
- Образи природи в літературі для дітей. Функціональне навантаження.
- Автобіографічні твори про дитинство в дитячій літературі.
- Особливості розкриття гендерних стереотипів у літературі для дітей.
- Дитяча художня книжка як засіб навчання, виховання і розвитку. .
- Ілюстрація у книзі для дітей, яка їх роль?.

11. Підготуйте презентацію на тему «Дитяча періодика ХХІ століття», «Дитяча книга ХХ століття», «Дитяча книга ХХІ століття», «Зарубіжна дитяча література», «Літературна зарубіжна казка. Казки народів Європи. Проблеми, мотиви, образи дітей».

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійна та інтерактивна дошки.

Обладнання: проєктор, ноутбук.

Програмне забезпечення: Google Meet, Moodle (Modular Object Oriented Digital Learning Environment), Google Classroom, інтерактивні засоби (електронна пошта, комп'ютерні комунікації та відеоконференції).

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Богданець-Білоskalенко, Н. Дитяча література як важливий складник у вихованні толерантності дітей дошкільного віку. Acta Pedagogica Volynienses, 2023, 1, 10–17, doi: <https://doi.org/10.32782/apv/2023.1.2>
2. Білан О. І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» Тернопіль : Мандрівець, 2023. 216 с.
3. Богуш А.М. Навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот: програма та навчально-методичний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2016.136с.
4. Дитина. Освітня програма для дітей від двох до семи років. наук. керів. В.О. Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л. Богініч та ін. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 304 с.

5. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку «Соняшник». Вид. 3-тє, доп. Тернопіль : Мандрівенць, 2023. 210 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/doshkilna/programi/2023/15.03.2023/Kompl.prohrama.rozvytku.dit.y.doshk.viku.2023-SONYASHNYK> .15.03.2023.pdf
6. Калуська Л. В. Соняшникова школа казок: посібник для роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку за казками В.Сухомлинського. Тернопіль: Підручники і посібники, 2019, 216 с.
7. Кизилова В. Динаміка української літературної прозової казки : монографія К.: Талком, 2020.211с.
8. Качак Т. Українська література для дітей та юнацтва: Підручник. К.:ВЦ Академія, 2016. 350 с.
9. Качак Т. Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей: підручник. К.: Академвидав, 2014. 416 с.
10. Качак Т. Б. Тенденції розвитку української прози для дітей та юнацтва поч.. ХХІ ст.. Монографія. К.: Академвидав, 2018. 420 с.
11. Ходанич Л.П. Виховний потенціал дитячої літератури Закарпаття: Монографія. Ужгород. Інф.-видавн.центр ЗППО, 2010.208 с.

ХРЕСТОМАТІЇ ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ У НАЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ЗДО

1. Андрищенко Т. К., Лохвицька Л. В. Барвисте життя: хрестоматія для читання дітям дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівенць, 2014. 344 с.
2. Білан О. І. Веселий дзвіночок. Книга для читання в дошкільному навчальному закладі. Тернопіль : Мандрівенць, 2016. 384 с.
3. Богданець-Білоskalенко Н.І. У барвистому віночку. Хрестоматія. Навч. посібник для роботи з дітьми у дошкільн. навч. Зкладах. К.: Видавничий Дім «Слово», 2012. 728 с.
4. Богуш А. М., Попова І. І. Весела скарбничка дідуся Сміховика: літературно-художня збірка для читання дітям дошкільного віку. Тернопіль, 2016. 272 с.
5. Богуш А., Гавриш Н., Котик Л. Методика організації художньо-мовленнєвої творчості та художньо-мовленнєвої діяльності в ДНЗ. К., 2007. 336 с.
6. Зарубіжна література для дітей: хрестоматія / упоряд.: А.І. Мовчун [та ін.]. К.: Арій, 2011. 592 с.
7. Закарпатська література для дітей ХХ століття: Антологія. Упорядкування, передмова та підготовка текстів Г.Малик. Ужгород: Закарпаття, 2004. 592 с.
8. Калуська Л. В. Соняшникова читанка: хрестоматія для читання дітям раннього та дошкільного віку. Тернопіль: Мандрівенць, 2014. 368 с.
9. Середа І. В. Дитяча дошкільна література та виразне читання: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів .Миколаїв: Видавець Румянцева Г. В., 2023. 142 с.
10. Хрестоматія для читання. Твори для дітей 5 року життя / уклад. А. А. Ємець, О. М. Коваленко, О.В. Шапка. Х.: Вид. група «Основа», 2017. 256 с.

Допоміжна література

1. Аніщук А, Мойсеєнко Ю. Дитяча література як засіб формування світосприйняття у дітей 4-6 років. *Актуальні питання гуманітарних наук*. Вип 28, том 1, 2020 DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/28.208562>
2. Богданець-Білоskalенко Н.І. Дитяча література. Твори українських письменників II половини ХХ ст. – початку ХХІ ст.: навчальний посібник К.: Видавничий Дім «Слово», 2011. 480 с.
3. Богданець-Білоskalенко Н.І. Українська дитяча література. Маловідомі твори українських дитячих письменників II половини ХІХ ст. – I половини ХХ ст. К.: Видавничий Дім «Слово», 2009. 280 с.
4. Більчук М. Українські та зарубіжні письменники: розповіді про життя і творчість. Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. 240 с.
5. Гармаш І. Терапія казками. Київ : ВГ «Шкільний світ», 2018. 112 с.
6. Жупанин С.І. Верховиночка. Література рідного краю: Навч. посібник у 2-х книгах. Кн. 1. К.:Рута, 2003.176 с.

7. Жупанин С.І. Верховиночка. Література рідного краю: Навч. посібник у 2-х книгах. Кн. 1. К.:Рута, 2003.224 с.
8. Кизилова В. В. Українська література для дітей та юнацтва: новітній дискурс : навчально-методичний посібник для студ. вищих навч. закл. Старобільськ: Вид-во ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», 2015. 236 с.
9. Мацевко-Бекерська Л.В. Дитяча література та практикум виразного читання: Навчально-методичний посібник. Львів, Видавничий центр Львівського національного університету імені Івана Франка, 2005.
10. Маляр Л.В., Чейпеш І.В., Кухта М.І. Дидактично-виховна цінність українського фольклору в педагогічному процесі Нової української школи «Перспективи та інновації науки» (Серія «Педагогіка», Серія «Психологія», Серія «Медицина») Випуск № 4(22) 2023. С.186-197.
11. Маляр Л.В., Русин Е.Ю. Пейзажна лірика Марійки Підгірянки як засіб патріотичного та екологічного виховання дітей дошкільного віку. Збірник Міжнародної науково-практичної конференції «Сталий розвиток суспільства в епоху цифровізації: наука, освіта та інновації» 23 листопада 2024 року в м. Орхус, Данія. С. 25-27. URL: https://drive.google.com/file/d/1PWjxpH4Ye5QYIJ4fhqt_9Cb8AZYZZg-z/view

Інформаційні ресурси

1. Барабока. Простір української дитячої книги [Електронний ресурс]. Режим доступу до статей: <http://www.barabooka.com.ua/category/books/>.
2. Веб-сайт Національної бібліотеки України для дітей. Режим доступу <http://www.chl.kiev.ua/>
3. Весела абетка. URL: <http://abetka.ukrlife.org/mamchych.html>.
4. Гнідець У. С. Інакші/інші, чужі/свої діти. Нова література [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті: <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/47>.
5. Гнідець У. С. Концептуалізація розуміння сучасної літератури для дітей та юнацтва в світлі наукової критики [Електронний ресурс] Режим доступу до статті: <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/46>.
6. Качак Т. Б. Про комп'ютерний Вірус, мандри і дитинство... (рецензія) [Електронний ресурс]. Режим доступу до статті: <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/72>.
7. Качак Т. Б. Дитяча література: навчально-методичний посібник (для студентів спеціальностей «Початкова освіта», «Дошкільна освіта») Івано-Франківськ: Тіповіт, 2014. 236 с. Режим доступу: <http://194.44.152.155/elib/local/909.pdf>.
8. Краща література юним читачам [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.chl.kiev.ua/key/>.
9. Марчун О.В. Матеріали до вивчення дитячого фольклору : навч. посібник. К. : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2010. Ч. 1. 201 с. Режим доступу: <http://philology.knu.ua/files/2015/kids-folklore.pdf>.
10. Павленко М. Дитяча література – не сюсюкання [Електронний ресурс] Режим доступу до статті: <http://vsiknygy.net.ua/interview/575>.
11. Павленко М. Казви всіх країн, єднайтеся! [Електронний ресурс] Режим доступу до статті: <http://www.chl.kiev.ua/key/Books/ShowBook/50>.
12. Торчинська З.К. Вивчення українського дитячого пісенного фольклору у ЗДО. Режим доступу: file:///D:/znppo_2015_18_37.pdf.

робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище і ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20____/ 20____ н.р. без змін; змінами (Додаток____).
(потрібне підкреслити)

протокол №____ від «____» _____ 20____ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище і ініціали)